

Miasto i Gmina Orneta Oficjalny portal informacyjny

Adres artykułu: <https://orneta.pl/artykul/dokument-z-1832-r>

Dokument z 1832 r.

Dla większej czci Boga!

W roku Chrystusowym 1832 wieża ratusza, która jest położona na środku ratusza i gdzie znajdują się dzwony miejskiego zegara, bardzo uszkodzona przez ząb czasu była bliska runięcia, została w większej części na nowo odbudowana oraz pokryta blachą i ołowiem.

W tym czasie rządzi król Prus Fryderyk Wilhelm III, powszechnie szanowany panujący monarcha.

Biskupem (księciem metropolitą) Warmii jest książę Józef von Hohenzollern.

Starostą powiatu jest szlachetnie urodzony właściciel ziemski i rycerz von Schau na Karkajmach, bardzo szanowany mąż i jednocześnie dyrektor „landzafy” w Departamencie Morąskim.

Zarząd Miasta składa się z 6 członków, a mianowicie:

Andres August Urra, burmistrz

Andres Ferdinand Schnigenberg, rajca i miejski skarbnik

Casimir Joseph Lehmann, rajca

Franz Anton Perwo, rajca

Valentin Nicolaus Splanemann, rajca

Carl Ignaz Grunenberg, rajca

Rada Miejska składa się z 18 członków, a mianowicie: Ernst Perwo, przewodniczący Rady, Valtin Wein, zastępca przewodniczącego Rady, Heinrich Gerigk, protokolant, Joachim Rhon, zastępca protokolanta. Członkowie Rady: Johann Grunwald, Jacob

Hohmann, Andres Müller, Joachim Dargel, Joseph Block, Johann Poschmann, Joseph Ludvig, Anton Liedmann, Michael Frölich, Johann Thamm, Thomas Novakovski, Peter Glaw, Thomas Zinth, Vattin Teichert.

Urząd miejskiego rejestratora sprawuje Andres Karpovski.

Duchownymi w katolickim kościele parafialnym są:

archiprezbiter Franz Sigmunski

kapelan Franz Grav

kapelan Anton Bludau

wikariusz Franz Rehbach

Królewski Sąd Ziemski i Miejski składa się:

z sędziego Pottien

z pisarza sądowego v. Schmiedeberg

z pisarza sądowego Schleiermacher (także rejestrator)

z Rendanta Bock.

Królewskim intendentem jest najwyższy urzędnik kameralny Ruhnau. Królewskim głównym kontrolerem podatkowym jest inspektor Müller. Królewskim poborcą podatkowym jest August Sotteck.

[str. 2]

Mistrz ciesielski Kloebb i czeladnik ciesielski Kantler zbudowali wieżę.

Cynownik Cornelius wykonał pokrycie wieży oraz wykonał prace blacharskie.

Znajduje się tutaj w tym czasie znacząca fabryka tytoniu, dzięki której nie tylko Warmia, lecz także większa część Prus Wschodnich jest przedstawiana, a także jest tutaj mocne browarnictwo.

A na końcu dodajemy, że 1 października przedpołudniem o godz. 8.00 w tutejszym kościele parafialnym została odprawiona msza żałobna za dusze zmarłych w Bogu i uczestniczyli w niej osobiście: starosta powiatowy, cały Zarząd Miasta, przedstawiciele Rady Miejskiej a także większa część mieszkańców miasta. Dlatego pozwalamy sobie

do Ciebie, kochany czytelniku, tym pismem na uprzejmą prośbę: pamiętaj również o duszach tutaj wymienionych, już zmarłych w Bogu wierzących osób, przez odprawienie mszy świętej i nakarmienie ubogich!!!

Jest także tutaj kościół ewangelicki, zbudowany w 1830 roku a obecny proboszcz nazywa się Weiss.

Znajduje się tutaj także zakon sióstr i tamże szkoła dla dziewcząt.

**Za zgodność poświadczają, Ornetą 1 października 1832
Starosta powiatowy, Zarząd Miasta**

**Przy kościele katolickim nauczycielami są Podlech i Frölich
Miejskim muzykiem jest Eckert.**

[AP Olsztyn, sygn. 260/33

Załączniki:

[Dokument z 1832 r. / str. 1](#) jpg, 146 kB

Odpowiedzialny za treść:	Małgorzata Kirol
Wytworzył:	Małgorzata Kirol
Data wytworzenia:	09.09.2025
Opublikował w BIP:	Małgorzata Kirol
Data opublikowania:	09.09.2025 08:37
Liczba pobrań:	86

[Dokument z 1832 r. / str. 2](#) jpg, 133 kB

Odpowiedzialny za treść:	Małgorzata Kirol
Wytworzył:	Małgorzata Kirol
Data wytworzenia:	09.09.2025

Opublikował w BIP:	Małgorzata Kiroł
Data opublikowania:	09.09.2025 08:37
Liczba pobrań:	89

Metryczka

Odpowiedzialny za treść:	Małgorzata Kiroł
Wytworzył:	Małgorzata Kiroł
Data wytworzenia:	09.09.2025
Opublikował w BIP:	Małgorzata Kiroł
Data opublikowania:	09.09.2025 08:37
Ostatnio zaktualizował:	Małgorzata Kiroł
Data ostatniej aktualizacji:	09.09.2025 08:37
Liczba wyświetleń:	106